

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt
Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De materia, & forma singulorum ordinum. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

Presbyteri affirmat, gratia conferri, sicut conferuntur in Baptismo: Nulli, inquit, de his, vel quos baptizavit Acacius, vel quos sacerdotes sine Levitis, secundum canones ordinavit, colla eos ex nomine Acacii portio laisonis attingit, quo forsitan per iniquum tradita Sacramenti gratia minus firma videatur. Quare, Diaconi designantur ad officium valde eminentes, & supernaturale, scilicet, presbyteri, & Episcopo sacrificanti assistant, eique in necessariis ministrent, & in casu necessitatis ex eius commissione baptizent, concionentur, & Eucharistiam populo dispensent: quinimò tempore antiquo, quo vltus erat calicem laicis porrigendi, Diaconi ministrabant. Sed ad hæc omnia præstantia pura conscientia, & morum honestas requiritur, ut expressè docuit Paulus 1. ad Timoth. 3. ibi: *Diacono similiter pudicos, non biliosos, nec multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes, habentes mysterium fidei* (id est, Eucharistiam, quæ est fidei præcipuum mysterium) *in conscientia pura. Et hi autem probentur primum, & sic ministrent nullum crimen habentes.* Ergo, cum ad hæc officia à Christo designentur, gratia conferri debuit.

De Subdiaconatu non est æquè certum esse sacramentum: quia de ipso nulla est in Scriptura expressa mentio. At, quia Doctores paucis exceptis id communiter affirmant, ab eorum sententia recedendum non est, præcipue, cum nulla sit ratio, ob quam prudenter negari possit, subdiaconatum sacramentum esse, ut constabit dissolvendo opposita fundamenta.

7. Ad primum ex Anacleto & Damaso respondeo, prædictos Pontifices non designasse nullum alium ordinem esse absolute præter illos duos Episcoporum, & Presbyterorum, sed nullam alium esse præter illos duos in ordine sacerdotali. Ad secundum concedo, Concilium probare, Ordinem esse sacramentum ex illo Pauli ad Timoth. ubi de ordinatione Timothei in Episcopum agitur: quia Concilium solum intendebat probare ordinationem conferre gratiam, verumque esse Sacramentum: ad cuius probationem illud testimonium, utpote manifestissimum, sufficiens erat: non autem intendebat probare, quot ordines sacramentum essent, sed id scholasticæ disputationi relinquere. Ad tertium nego, quodlibet sacramentum ordinis institutum esse ad offerendum sacrificium, & reconciliandum homines cum Deo, sed solum præcipuum, reliqua autem instituta esse in obsequium, & ministracionem offerentis. Quia ratione dici possunt instituta esse ad offerendum sacrificium proxime, vel remote. Ad quartum negandum est, munia Diaconi, & Subdiaconi æquè à laicis exerceri posse, ac ad ordinari: quia sic ordinati authenticè illa officia præstant, & ex autoritate à Deo, & Ecclesia accepta, & speciali gratia sacramenti adiuti, quæ non ordinatis nulla ratione cõpetunt. Ad quintum variæ sunt Doctorum explicaciones circa unitatem huius sacramenti: illis tamen omnibus dicendum est cum Valq. disp. 238. c. 3. circa finem. Coninch. disp. 20. dub. 6. n. 52. Layman. lib. 3. sum. tract. 9. cap. 4. in fine. Sacramentum ordinis non esse unum unitate specificæ, & atomæ, sed genericæ: differunt enim specie diaconatus, & subdiaconatus à sacerdotio, siquidem habent diversam formam, & materiam, & diversum finem proximum, sed, quia omnes ordines sub genere ordinis comprehenduntur, & ad eundem finem principalem referuntur, scilicet, ad Eucharistia consecrationem, oblationem, & ministracionem, ea de causa unum sacramentum esse censentur, sicuti censentur quatuor tantum virtutes cardinales esse, prudentia, iustitia, fortitudo, & temperantia, cum tamen quælibet plures alias virtutum species sub se contineat. Ad sextum admittitur, de subdiaconis nullam in scriptura expressam mentionem factam esse, fortè quia eorum ministerium non fuit eo tempore necessarium. Nego tamen de Diaconis non fieri mentionem alibi, quàm Act. 6. Nam 1. ad Philippen. 1. & 1. ad Timoth. 3. simul cum Episcopis, & Presbyteris iunguntur: quo significatur in sacramento ordinis prædictos convenire. Ad septimum nego, quemlibet ordinem non habere determinatam materiam, & formam: habet namque tamen inter Doctores satis exploratum non sit, aliis Confirmatio Sacramentum non esse: siquidem aliqui Doctores asserunt, unctioem ex oleo consecrato esse sufficientem materiam, aliis negantibus, nisi simul cum balsamo mixtum sit. Item argumentum fieri potest in extrema unctioem, aliisque sacramentis, in quibus, esto, sit à Christo certa materia, & forma assignata, Doctores in varias opiniones dividuntur. Ad octavum fortè ex commissione Pontificis concedebatur Presbyteris Subdiaconatum Ordinato, quæ iure proprio Episcopis competit: aliis verò solum ex extraordinaria delegatione, ut latius Vasquez disp. 238. cap. 7.

8. Tertio dubitabis de inferioribus Ordinibus, Acolytho, Exorcista, Lectore, Ostiario, an sint sacramenta? Negant Magist. Durand. Nauar. Sorus, Michaël de Medina, & alij, quos refert, & sequitur Vasquez, disp. 237. cap. 2. Fundamentum præcipuum desumitur ex eo, quòd Ecclesia variè de his ordinibus sentit: aliquando enim plures, quàm prædictos quatuor ordines statuit, aliquando neque hos ordines agnovit, ut constat ex his, quæ latè refert Vasquez dicto loco. Ergo signum est, non esse hos quatuor ordines à Christo institutos, aliàs nulla in illis esset variatio.

9. Nilominus opposita sententia affirmans, hos quatuor ordines minores esse sacramenta à Christo instituta, sustinenda est, utpote communior apud S. Thomam 3. p. quest. 22. art. 2. Bellarmin. de Sacrament. Ordinis, c. 6. 7. & 8. Coninch. disp. 20. dub. 6. num. 47. Valent. tom. 4. disput. 9. quest. 1. p. 4. Sà verbo, Ordo, p. 1. Bonac. disp. 8. qu. unica. p. 2. nu. 2. Layman. lib. 5. tract. 9. cap. 4. circa finem, & plures alios ab eisdem relatos. Ratio præcipue desumitur ex Florent. & Trid. in quibus hæc sententia probari videtur. Nam Florentinum Concilium in decreto illo Eugenij, §. Sextum sacramentum, declarans, ordinem sacramentum esse, affirmansque, materiam esse rem, quæ in ordinatione traditur, & formam, verba, in quibus ea traditio fit; exemplum adduxit materiae presbyteratus, diaconatus, & subdiaconatus, aliorumque ordinum, per rerum ad ministeria sua pertinentium assignationem. Ergo sentit Concilium, his ordinibus minoribus æquè rationem sacramenti, & veram illius materiam, & formam convenire, sicuti convenit presbyteratu, diaconatu, & subdiaconatu. Trident. verò id ipsum satis insinuat. Nam sess. 23. c. 2. singulorum ordinum nomina exprimens c. 3. & can. 3. definit, sacram ordinationem esse sacramentum, ad cuius definitionem veritatem, etiam sufficiens sit, quod aliquis ex prædictis ordinibus sit sacramentum: attamen cum immediata subsequatur enumerationem omnium ordinum, satis probabiliter indicat, ad omnes ordines definitionem referri, maxime cum definitio fuerit absoluta. Deinde August. lib. 2. contra epist. Parm. cap. 13. probat ordinem esse sacramentum, sicut Baptismum, nec iterari posse: cum autem omnes ordines iterabiles sint, videtur ex sententia Augustini, omnes sacramentum esse.

10. Neque fundamentum oppositum obstat. Fateor enim, varietatem fuisse in Ecclesia in prædictorum ordinum enumeratione: quia non satis explorata erat eorum institutio: semper tamen ab initio Ecclesie non solum officia horum ordinum, sed & illorum nomina cognita fuerunt, ut expressè testatur Trident. sess. 23. cap. 2. quod indicat, à Christo Domino institutionem dimanasse, tamen non satis fuerit distinctio eorum cognita.

PUNCTUM IV.

De materia, & forma singulorum ordinum.

1. *Materia, & forma episcopatus qua sit.*
2. *An ex dispensatione Pontificis unus Episcopus solus possit alium consecrare. Remissus.*
3. *Quæ sit materia Ordinis sacerdotalis. Proponitur Bonaventura sententia.*
4. *Traditio calicis cum vino, & patena cum pane, est materia huius Ordinationis.*
5. *Respondetur fundamento pro opinione D. Bonaventura adducto.*
6. *Negant plures, ad ordinationem sacerdotis pertinere, ut quid essentiale, illam manuum impositionem sub illis verbis Accipe Spiritum sanctum.*
7. *Sed oppositum verius est.*
8. *Soluntur rationes contrarie.*
9. *De materia, & forma ordinis diaconatus. Variæ sententia referuntur.*
10. *Quid sit tenendum.*
11. *Oppositis rationibus sit satis.*
12. *Quæ sit materia, & forma subdiaconatus, iuxta opinionem Viguery.*
13. *Approbat sententia communis, & certa.*
14. *Soluntur opposita.*
15. *An calix, & patena subdiacono, & sacerdoti traditi debeant esse consecrati. Negant plures.*
16. *Verius est oppositum.*
17. *Illud corruptum, grave esse peccatum, si loco calicis consecrati non consecratus adhibeatur.*
18. *Subdiaconatus non fuit antiquitus inter ordines sacros computatus.*
19. *Expenditur materia, & forma minorum ordinum.*
20. *An necessarium sit, materiam ordinationis tangere. Et proponuntur quedam in hac re certa.*
21. *Contactum, etiam mediatum, non esse requisitum ad sacramenti valorem plures affirmant, & qualiter probent.*
22. *Verius est necessarium esse.*

1. **A** Nobilioribus incipiens, ex puncto præcedenti constat, quæ sit materia, & forma ordinis episcopatus, provt à sacerdotio distinguitur, & novam illi perfectionem superaddit. Est enim illius materia, trium Episcoporum manuum impositio. Nam, cum ad Episcopi consecrationem necessariò plures Episcopi concurrere debeant, ut constat ex illo Pauli 1. ad Tim. 4. iuxta communè Patrum explicacionem, omnes simul præstare debent aliquam actionem, qua novus Episcopus consecratur. At nullam aliam præstant, præter hanc manuum impositionem.

positionem. Ergo hæc esse materiam asserendum est. Deinde colligitur manifestè ex dicto loco Pauli 1. ad Timoth. 4. vbi Paulus Timotheum monet, ne negligat gratiam, quæ ipsi data est Spiritu diuino dictante, seu miraculosè per impositionem manuum presbyterij, hoc est ceteris Presbyterorum. Nominè enim, Presbyteri sæpè in sacris Litteris Episcopo, intelligit colligitur manifestè ex illo ad Titum: *Et vna rei gratia reliqui te Creta, vt qua desunt corrigas, & constituas per ciuitates Presbyteros, sicut & ego disposui tibi*. At per ciuitates Episcopi constituebantur, vt ex verbis sequentibus colligitur: *Oportet Episcopum sine crimine esse, &c.* Item ex 1. Petri 5. in princ. *Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro consenior*. Quò loci Hieronymus vertit, *Presbyteros, cum ramen Petrus cum Episcopis loqueretur*. Adde Chryostom. hom. 13. in 1. ad Timoth. 4. & ibi Theophylact. & Oecumen. Quòd autem prædicta Episcoporum manuum impositio habeat rationem materiæ, conuincitur ex eo, quòd Paulus relatus à Trident. sess. 23. cap. 3. testetur, gratiam per ipsam conferri. Forma verò huius ordinis episcopalis sunt ea verba, quæ ab ipsis Episcopis profertur, cum manus imponunt, quæ efficacia debent esse, & gratiæ causatiua, aliàs frustra dicerentur. Et licet generalia sint, neque videantur effectum huius sacramenti, & potestatem consecratio traditam satis explicare: at, vt coniuncta communi Episcoporum manuum impositioni, satis indicare videntur, Spiritum Sanctum conferri, vt in numerum ordinantium consecrandus cooperitur. Sic, aliis relatis, tradunt Vafq. disp. 240. cap. 5. n. 58. Henric. lib. 10. de Ordine, c. 7. n. 3. Coninch. disp. 20. dub. 7. concl. 1. Laym. lib. 5. tract. 9. cap. 5. concl. 1. Bonac. disp. 8. de sacram. q. vn. punct. 3. n. 10.

2. Sed, an hæc plurium Episcoporum manuum impositio ita sit necessaria ad Episcopi consecrationem, vt ex Summi Pontificis commissione non possit ab vno Episcopo consecratio fieri, difficultate non caret infra examinanda.

3. Secundò, est Sacerdotis Ordinatio, cuius essentialiam materiam affirmat Bonauent. in 4. dist. 24. p. 2. art. 1. q. 4. esse manuum impositionem præambulam traditioni calicis cum patena. Fundamentum huius sententiæ defumitur ex Concil. Carthaginen. IV. c. 3. solum impositionis manuum mentionem faciente, & nullam de traditione calicis cum patena. Deinde, quia Doctores communiter affirmant in Ordinatione gratiam conferri per manuum impositionem, idem Trident. sess. 23. cap. 3. intulit ex illo Pauli 1. ad Timoth. 4. Sed id, per quod gratia conferretur, est materia, vel forma Sacramenti. Ergo impositio manuum ad materiam huius Sacramenti pertinet.

4. Cæterum dicendum est, traditionem calicis cum vino, & patenæ cum pane, esse materiam huius ordinationis; & verba illa: *Accipe potestatem offerendi sacrificium, Misisti que celebrandi, tam pro viuis, quam pro defunctis*. Tunc prolata esse formam. Sic docent ferè omnes teste Vafq. disp. 239. c. 3. Valent. disp. 9. qu. 1. punct. 5. post princ. Coninch. disp. 20. dub. 7. concl. 1. nu. 60. Layman. lib. 5. sum. tract. 9. cap. 5. concl. 2. Bonac. disp. 8. de sacram. quæst. vnica, p. 3. nu. 1. Colligiturque aperte ex definitione Eugenij IV. in Concil. Florent. post vlt. sess. §. Sextam Sacramentum. vbi sic dicitur: *Sextum Sacramentum est Ordinis, cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur Ordo: sicut presbyteratus traditur per calicem cum vino, & patenæ cum pane porrectionem*. Et paucis interpositis subiungit à Concilio: *Forma Sacerdotis talis est: Accipe potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro viuis, & mortuis*. Ratio est: quia illa est materia, & forma cuiuslibet sacramenti: quibus significatur effectus talis sacramenti. Sed effectus Sacramenti Ordinis presbyterij, quæ est potestas ad consecrandum Corpus, & Sanguinem Christi, nullis aliis rebus aptis, & expressis significatur, nec significari potest, quàm prædicta traditio sub dictis verbis: Ergo illa traditio est materia, & verba sunt forma.

5. Argumentum Bonauent. facile dissoluitur, distinguendo duplicem manuum impositionem, quæ in consecratione sacerdotis interuenit. Prima ante traditionem calicis cum patena, quæ fit ab Episcopis, simul cum Presbyteris adstantibus: & hæc non est materia: nec per illam vlla potestas ordinato confertur: aliàs, non solum Episcopus, sed alij Sacerdotes Sacerdotem consecrarent: sed est quedam ecclesiastica cæremonia absque vlla verborum prolatione facta. Et fortè Concilium Carthaginen. de hac manuum impositione locutum fuit: liquidem non dixit, Sacerdotem consecrare per manuum impositionem: sed cum ordinatur, recipere manuum impositionem. Neque Conciliū Carthaginen. eo loco voluit sacramentorum materias, & formas designare, sed solum declarare diuersos ritus, quibus ordinationis ministrabantur. Sed demus, Concilium locutum fuisse de impositione manuum, quæ fit materia consecrationis sacerdotis: eo casu asserendum est, primam impositionem manus, quæ nihil Episcopus pronunciat: sed secundam manus impositionem à solo Episcopo factam sub illis verbis: *Accipe Spiritum Sanctum. Quorum remissionis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt esse materiam huius sacramenti, & ordinationis sacerdo-*

tis, simul cum traditione calicis, & patenæ, vt statim videbimus.

6. Est enim non leuis difficultas, an hæc posterior manuum impositio, simul cum illis verbis: *Accipe Spiritum Sanctum* pertineat essentialiter ad materiam, & formam consecrationis sacerdotis. Negare videntur S. Thom. in 4. dist. 24. q. 1. art. 3. & qq. 3. Richard. art. 4. q. 3. Durand. quæst. 1. art. 2. quatenus allerunt impositionem manus accidentalem esse cæremoniam ab Ecclesia introductam; neque alterius materiæ, aut formæ, præter supradictam, meminerunt. Expressius Sotus in 4. dist. 24. q. 1. art. 4. concl. 7. & dist. 20. q. 1. art. 2. Valent. disp. 9. q. 1. p. 5. vers. Cæterum.

Mouentur primò: quia Florentinum exprimens singulorum ordinum materias, & formas, nullam aliam præter supradictam traditionem sub dictis verbis in ordine sacerdotis expressit. Si autem alia esset materia, & forma, Concilium non omitteret. Secundò, si aliqua alia esset materia, maximè manuum impositio: hæc esse non potest: quia in cap. Presbyter de Sacram. nõ iterandum dicit esse ritum ab Apostolis introductum, qui, si omittis fuerit, non obinde sacramentum esse iterandum. Tum, quia hæc impositio manuum sub illis verbis: *Accipe Spiritum Sanctum*, in aliquibus Pontificalibus non inuenitur, teste Maior in 4. dist. 24. q. 1. colum. 3. in fine. Angelo verbo, Ordo, 1. n. 5. Tum, quia impositio manuum antecedens traditionem calicis, & patenæ, non solum fit Episcopis: sed ab aliis sacerdotibus adstantibus, absque vlla verborum prolatione; impositio verò subsequens traditionem, & consecrationem supponit iam sacerdotem ordinatum cum potestate in corpus Christi verum: ergo etiam in corpus Christi mysticum. Ergo nihil de nouo per impositionem manus, & verba: *Accipe Spiritum Sanctum*, conceditur: sed, quòd antè erat concessum declaratur.

7. Rectius tamen alij Doctores censent, in ordinatione sacerdotis vltra prædictam materiam, & formam, aliam esse designandam, scilicet, impositionem manus sub illis verbis: *Accipe Spiritum Sanctum. Quorum remissionis peccata, &c.* Etenim, est sacerdos duplicem habere potestatem, alteram consecrandi Corpus, & Sanguinem Christi Domini, alteram remittendi peccata, & hæc posterior, est necessariò supponat priorem ab illa, est omninò distincta, & separabilis, manifestè infertur, si quæ, quibus hæc potestates conceduntur, sacramenta esse. At hæc potestas remittendi peccata, non cõceditur sacerdotibus, cum calix, & patena eis traditur, illaque verba profertur: *Accipe potestatem offerendi sacrificium*. sed multò post, cum facta consecratione, imponit Episcopus manus ordinato, & profert: *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* Quòd probari potest primò, quia hæc potestates diuisim fuerunt Apostolis concessæ: potestas namque consecrandi concessa illis fuit in vltima Cærenæ potestas absolubendi à peccatis, post Resurrectionem, Ioann. cap. 20. vti definit Trident. sess. 24. cap. 1. post med. ibi: *Domini autè Sacramentū Pontificiæ tunc precipue instituit, cum à mortuis suscitatus Ioann. 20. insufflauit in Discipulos suos, dicens: Accipite Spiritum Sanctum, &c.* & in e. s. idipsum declarat. Ergo hæc potestates possunt sacerdotibus diuisim concedi: prima, cum traditur calix cum patena: secunda, cū eis dicitur, media manuum impositione: *Accipe Spiritum Sanctum. Quorum remissionis peccata, &c.* Secundò, nec traditio calicis, & patenæ, neque verba, quæ tunc profertur, aliam potestatem denotant, præter potestatem consecrandi Corpus, & Sanguinem Domini. Ergo potestas remittendi peccata postmodum confertur, cum dicitur: *Accipe Spiritum Sanctum*. Tertio, hæc verba non frustra Episcopo profert, sed operatoria sunt illius; quod significat, vti dixit Trident. sess. 23. cap. 3. & can. 4. Significat autem concedi gratiam ad remittenda peccata. Ergo hæc gratiam, & potestatem operantur. Quartò, hæc ordinatio iure diuino confertur per impositionem manuum presbyterij, vt colligitur ex Trident. sess. 14. cap. 3. vbi loquens de Ministro Vocationis inquit, proprios huius sacramenti Ministros esse Presbyteros. Quo nomine eo loco, non ætate seniores, aut primos in populo intelligendi veniunt; sed, aut Episcopi, aut sacerdotes ab ipsis rectè ordinati per impositionem manuum presbyterij. Particula enim, *per*, denotat, impositionem manuum causam esse ordinationis. Et licet subdat, *presbyterij*, non inde est colligendum, vt rectè aduertit Vafq. disp. 239. cap. 5. n. 309. plurium Episcoporum manuum impositionem requiri, sicut in consecratione Episcopi, sed id dictum fuit à Concilio, vt dignitas episcopalis denotetur. Quinò, plura Concilia, & antiqui Patres testantur, sacerdotes manuum impositione consecrari. Nam id ipsum exprimit Concil. Carthagin. IV. c. 3. Moguarinum sub Sebastiano Archiepiscopo, cap. 35. ibi: *In collatione Ordinum, quæ cum impositione manuum, veluti visibilis signis, traditur. Ambros. lib. de dignis sacerdot. c. 5. inquit: Homo imponit manus, Deus largitur gratiam*. Dionys. Areop. p. 1. eccles. iust. Hierarch. cap. 5. p. 2. ait: *Sacerdos coram sancto altari ponit vtrumque genu, in capite habet Pontificis dexteram: & in hunc modum à sacrate Presule sanctissimis inuocationibus consecratur*. Neque argumenta contrariæ sententiæ obstant. Ad primum ex decreto Eugenij respondeo, cum non negaueris, alia

esse materiam, & formam, ex illius omissione inefficax argumentum delimitur, præcipue cum ipse non intendit omnium materiam, & formas exactè declarare; sed notiores, & principales, & quæ nullam dubitationem admittent: de aliis vero generaliter dixit, prout in Pontificali Romano lare continetur. Ad secundam respondeo, manuum impositionem præcedentem traditioni calicis ritum esse ab Apostolis introductum, idè quæ si ommissa fuerit, supplendus quia non pertinet ad materiam, vel formam ordinationis, sed de manuum impositione post factam consecrationem, & communionem sub illis verbis: *Accipe Spiritum sanctum*. Et licet hæc manuum impositio supponat Sacerdotem ordinatum non tamen integrè, sed solum cum potestare in Corpus Christi verum, & non in Corpus Christi mysticum. Quod verò in Pontificali- bus aliquarum Ecclesiarum non præscribitur illa manuum impositio sub verbis: *Accipe Spiritum sanctum*, non inde inferendum est, ad consecrationem non pertinere: quandoquidem Ecclesia Romana, quæ omnium Ecclesiarum regula est, in suo Pontificali eam manuum impositionem, & verborum prolationem præscribit.

9. Tertio, est Ordinatio Diaconi, in cuius materie assignatione variè Doctores opinati sunt. Nam Durand. in 4. dist. 24. q. 3. num. 7. & 8. cui fauet Bonavent. eodem dist. 1. p. art. 1. q. 4. existimat, in sola impositione manus sub illis verbis: *Accipe Spiritum sanctum*, totam essentiam ordinationis consistere. Mouetur primò ex Concil. Carthag. IV. c. 4. quod solius impositionis manuum mentionem fecit, dicens: *Diaconus cum ordinatur, solum Episcopus, qui eum benedicit, manum super caput eius ponat, quia non ad sacerdotium, sed ad ministerium confertur*. Quod verò de manuum impositione non accidentali, sed essentiali Concilium loquitur, colligitur ex c. 5. ubi dicit, Subdiacono, cum ordinatur, idè dari calicem, quia non accipit manus impositionem. Sensit ergo idem præstare in Diacono manus impositionem, quod præstare in Subdiacono calicem, & patenæ traditio. At hæc, ut dicimus, sunt necessaria materia pro Subdiacono. Ergo impositio manus necessaria materia erit pro Diacono. Secundò ex vtu Ecclesiæ Anticenis, cuius ipse Durandus Episcopus fuit, in qua sola manuum impositione absque libri Evangeliorum traditione Diaconus consecratur. Tertio, ex vtu nascens traditione Ecclesiæ, in qua sola manuum impositione constituebantur Diaconi, ex Act. 6. Et certè illo tempore, quando nondum Evangelium scriptum erat, consecrati non poterant per illius traditionem. Neque verosimile est, hunc ordinem esse à Christo institutum, ut Sacerdoti sacrificanti ministraret in Evangelij decantatione, cum tempore institutionis non esset Evangelium decantandum: imò neque ex iure diuino habetur, eò quòd Evangelium in Sacrificio canatur, aut legatur. Si autem ad hanc Evangelij decantationem esset Diaconus à Christo consecratus, consequenter ex Christi institutione Evangelium in Sacrificio legendum, vel canendum esset.

Alij verò prædictæ manuum impositioni superaddunt libri Evangeliorum traditionem, & in veraque actione affirmant, materiam huius ordinationis consistere. Sic Hofius in confessione catholica, cap. 52. alias 72. sub finem. Petr. de Soto loc. 5. de Ordine, §. Circa ista. Cardin. Bellarm. c. 9. de Ordine. Henric. lib. 1. c. 8. n. 2. Coninch. disp. 20. concl. 3. Layman. lib. 5. sum. tr. 9. cap. 5. assert. 3. Mouetur ad asserendum manus impositionem pro necessaria materia, rationibus superius adductis. Quod verò ultra manus impositionem traditio libri Evangeliorum necessaria sit, probant ex Florent. Concilio in decreto Evangelij post ultim. sess. §. Sextum Sacramentum. expressè id decernente.

10. Dicendum igitur est, solam traditionem libri Evangeliorum esse materiam huius ordinis, & formam verba, sub quibus ea traditio fit. Est communi sententia, teste Valquez disp. 238. cap. 4. n. num. 36. Valent. disp. 9. q. 3. punct. 5. q. 2. Bonac. de Sacram. disp. 8. q. vn. punct. 3. Fundamentum est definitio Eugenij IV. nuper relata: *Diaconatus* (inquit) *per libri Evangeliorum traditionem confertur*. Cum igitur de impositione manuum nullam fecerit mentionem, inferitur manifestè, manuum impositionem in hoc ordine non esse materiam præcipuam, uti voluerunt Coninch. & alij Doctores pro secunda sententia relati. Confirmarique potest ex cap. Presbyter. de Sacramentis non iterandis, ubi asseritur, manus impositionem, quæ in Presbytero, & Diacono fit, ritum esse ab Apostolis introductum: ergo non à Christo institutum; idè quæ si ommissa fuerit, non est ordo iterandus, sed caudè suppleendus: at, si ad materiam ordinis pertineret, necessaridè ordo iterandus esset, cum deficiente materia nihil fiat. Deinde ratione probari potest: quia illa est materia, & forma cuiusvis Sacramenti, quibus significatur effectus Sacramenti; at impositione manus Diacono facta, & verbis ibidem prolati, officij, & munus Diaconi nullatenus significatur: verba enim, quæ profertur, cum Episcopus Diacono manus imponit, sunt: *Accipe Spiritum sanctum ad robur, & ad resistendum Diabolo, & tentationibus eius*. hæc enim verba cuilibet ordini competere poterant, quinimò nullum ordinis effectum denotant. Nam,

For. de C. Bro. Sum. Mor. Pars I. V.

si alicuius Sacramenti effectum denotarent, esset Sacramenti Confirmationis. Ergo in illis verbis, & manuum impositione consistere non poterat prædicti Ordinis materia, & forma. Quare illa verba, etsi imperatiuo modo pronunciantur, deprecatoria sunt, neque effectum habent ex opere operato; pronunciantur tamen imperatiuo modo ob maximam spem, & fiduciam, quam Episcopus habet, Spiritum sanctum ordinando communicandum esse ad resistendum Diabolo, eiusque tentationibus. Econtra verò traditio libri Evangeliorum sub illis verbis: *Accipe potestatem, &c.* manifestè denotant huius Sacramenti effectum. Ergo in illis solis materia, & forma consistit. Quod amplius constabit, dissoluendo rationes oppositas.

11. Ad primam ex Concilio Carthagin. respondeo in illo cap. 4. non intendisse Concilium definire, quæ sit diaconatus, vel presbyteratus materia, sed quæ sit differentia in impositione manuum, quæ in utroque ordine interuenit: postmodum verò à cap. 5. materiam subdiaconatus, aliorumque ordinum designat. Ad secundam, vsum Ecclesiæ Anticenis illegitimum fuisse, & Romanæ Ecclesiæ vsu emendandum, sicuti ipse Richard. emendauit. Ad tertiam admitto, tempore nascens Ecclesiæ non traditione libri Evangeliorum, sed alterius rei traditione, vel manus impositione, sub aliquibus verbis, officium Diaconi denotantibus ordinem conferri. Neque inde fit, esse diuersum sacramentum, quod eo tempore ministrabatur, ab eo, quod modò ministratur: nam esto materia in esse physico diuersa sint, non tamen in esse morali, & secundum Christi institutionem. Credendum enim est, inquit Bellarm. lib. de orde. c. 9. quem sequuntur Coninch. dicta disp. 20. dub. 7. n. 65. Laym. cap. 5. assert. 3. Bonac. q. vn. p. 3. n. 4. Christum Dominum non designasse materiam omnium ordinum in particulari, sed generatim monendo Apostolos, ut ordinem conferrent per eorum ministerium instrumentalem, quæ significaretur eorum potestas. Quod si ita factum est, poruerunt Apostoli Diaconos consecrare, vel manuum impositione, vel alterius rei traditione, tametsi post scriptum Evangelium illius traditione consecrati fuerint. Neque ex eo, quòd traditione libri Evangeliorum conferrentur, inferendum est præcipuum munus, ad quod Christus hunc ordinem instituit, esse ad ministrandum sacerdoti sacrificanti in Evangelij decantatione, et lectione, nam, ut rectè probat obiectio facta, non est iure diuino statutum Evangelium in sacrificio Missæ legi, aut decantari: sed illius libri traditione ex vtu Ecclesiæ denotatur munus Diaconi esse, legem euangelicam prædicare, sive in sacrificio, sive extra, & sacerdoti assistere, & inferuire in omni Sacramentorum administratione, propter ipsi vsum fuerit. Neque huic potestati obstat, quòd munus prædicandi generaliter sit Diaconis interdictionem: id enim factum est, quia ecclesia Presbyteris, & Episcopis abundat, per quos apertè hoc officium præstari potest.

12. Quarto, subdiaconatus materiam affirmatè Vigerius in sum. instit. theol. c. 16. §. 6. vers. 1. esse traditionem libri epistolatum sub illis verbis: *Accipite librum epistolarum, & habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancti Dei, tam pro viuis, quam pro defunctis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*. Probari que potest, quia, sicut proprium est Diaconi sacerdoti ministrare legendo Evangelium: sic proprium est subdiaconi ei epistolam decantando inferuire. Ergo, qua ratione ordinatur Diaconus libri euangeliorum traditione, subdiaconus epistolarum traditione ordinari debet. Secundò, traditio calicis vacui, cum patenæ non videtur esse posse huius ordinationis materia: siquidem eo tempore nulla verba Episcopus profert, quæ necessariò proferenda essent, ut illam materiam determinarent. Tertio, initio Ecclesiæ subdiaconi tangere non poterant vasa sacra, ut colligitur ex Concilio Laodicensi can. 21. Quod nullatenus prohiberetur, si contactus sacrorum vasorum esset huius ordinationis materia.

13. Cæterum, communis sententia, & omnino certa, de qua D. Thom. in 4. dist. 1. quest. 1. art. 1. ad 2. Richard. disp. 24. art. 3. quest. 4. Durand. Paludan. Sotus, Maior, & alij, quos referi, & sequitur Valquez disp. 238. cap. 5. n. 49. Valent. disp. 9. qu. 1. p. 5. vers. Tertia questione. Coninch. disp. 20. dub. 7. concl. 4. Layman. tract. 9. cap. 5. assert. 4. Bonac. disp. 8. de Sacram. quest. vn. p. 3. affirmat, materiam huius ordinis esse traditionem calicis vacui cum patenæ. Sic enim definitum est in Florentin. Concilio in supradicto decreto, ubi assignans Pontifex, per cuius rei traditionem conferantur ordines, de subdiaconatu inquit: *Subdiaconus verò per calicis vacui, cum patenæ vacuæ superpositæ traditionem*. Idem constat ex Concilio Carthagin. IV. cap. 5. Ratio est: quia ea est materia ordinationis, per quam significatur præcipuum illius ordinis ministerium: sed præcipuum ministerium. Subdiaconi est Sacerdoti inferuire in sacrificio, ministrando calicem, & patenam, remedio Diacono, quod officium nullo alio signo aptiori significatur, quam traditione calicis, & patenæ. Ergo in hac traditione materia huius Sacramenti sita est.

14. Neque rationes contrariæ vrgent: nego enim, officium proprium Diaconi à Christo institutum esse legere, vel

7. canere

canere Euangelium in sacrificio, neque officium Subdiaconi legere, vel canere Epistolam, sed vtriusque munus esse, sacerdoti, & Episcopo inferuire: at, quia hoc obsequium nulla alia traditione, quam libri Euangeliorum in Diacono significatur, ea de causa in illius traditione materia illius ordinationis consistit. In Subdiacono autem traditione calicis, & patenae apertius significatur eius munus: consistit ergo in illa traditione subdiaconatus materia. Adde traditionem libri Epistolae non fieri ab Episcopo, sed ab Archidiacono, qui Episcopo ordinanti assistit. At materia, & forma ordinationis necessarii ab ordinante, qui est Episcopus, praestari debent ergo in traditione libri epistolarum materia Subdiaconatus stare non poterat. Secundum argumentum petit declarare, quae sit forma huius ordinationis. Et commissis aliorum placitis, placet mihi sententia Valquez *disp. 238. cap. 5. nu. 51. Coninch. disp. 20. dub. 7. concl. 4. Layman. lib. 5. summ. tract. 9. cap. 5. assert. 3. esse*, inquam, illa verba, quae Episcopus profert, postquam omnes in subdiaconatum ordinandi tetigerunt calicem cum patena nempe. *Videte, cuius ministerium vobis traditur. Hæc enim verba, quæ moraliter cum, contactu coniunguntur, relecta ad contactum calicis, & patenae satis exprimunt officium Subdiaconi ab Episcopo traditum, & concessum. Ad tertium nego, vnam subdiaconis prohibitionem esse, vasa sacra vacua tangere, sed tangere vasa sacra continentia Christi Corpus, & Sanguinem, vt recte probat Valquez *disputat. 238. cap. 6. n. 61.**

15. Sed, an calix, & patena, quæ Subdiaconis, & à fortiori Presbyteris traduntur, debeant esse consecrata, non conueniunt Doctores. Negant ex necessitate consecrata esse debere, Enman. *Sa in princip. edit. verbo, Ordo, num. 6.* Henriquez aliis relatis *lib. 10. cap. 5. in comment. lit. F. & cap. 8. num. 3. Filiuc. tract. 9. cap. 2. quest. 2. num. 3. & quest. 8. num. 45. Bonac. disp. 8. q. unica. p. 1. n. 5.* quia nullibi cauetur, consecrata esse debere. Præterea, quia esto, consecrata non sint, confici potest in ipsis Eucharistia.

16. Cæterum verius existimo, necessitate sacramenti calicem, & patenam consecrata esse debere: quia, seclusa consecratione, non sunt vasa sacrificij, neque ad sacrificium deputata. Ergo eorum traditio, & contactus ad sacrificium referri non potest, neque significare, tangentem ea vasa, eo contactu in sacrificij obsequium deputari. Quare, esto, nullibi cauetur, prædicta vasa consecrata esse debere, id ex natura rei sequitur ob significationem, quam habere debet materia ordinationis. Quod verò in materia non consecrata Eucharistia confici non possit, non probat, materiam Ordinationis non debere, esse consecratam. Etenim Eucharistia consecratio solum ex materia panis, & vini pendet: at Ordinatio in materia pendet ex significatione Sacrificij, quam si non obtinet, materia Ordinationis esse non potest. Præterea, si ex eo quod Eucharistia confici possit in calice, & patena non consecratis, inferretur, calicem, & patenam non consecrata de se ferre pro materia Ordinationis, cuiuslibet vasculi, pilei, & ligni traditio materia Ordinationis erit, cum in his omnibus Eucharistia de facto possit confici: quod dici nullatenus potest. Requiritur ergo necessitate sacramenti vasa consecrata.

17. Illud reputo certum, graue peccatum esse, si loco calicis, vel patenae consecratæ, non consecratus adhiberetur: tum, quia est contrarium, & vñm Ecclesiæ, tum ob dubium de valore Ordinationis.

18. Ad extremum aduerte, subdiaconatum tempore primitiue Ecclesiæ non fuisse inter ordines sacros computatum, non, quia sacramentum non fuerit, sed, quia non habuit votum castitatis annexum. At tempore Vibani II. imò ante ipsum Vibanium subdiaconatus inter ordines sacros enumeratus est, vt probat Innocentius III. *in cap. A multis. de statu, & qual. & constat ex 6. Synodo generali, can. 6.*

19. Quintò, succedunt ordines minores, de quibus ferè nulla est dubitatio. Nam, cum Florentinum definiat, ordinationis materiam esse illam, per cuius traditionem confertur ordo, & designatur ministerium ad illum ordinem pertinens: in Ostiario autem, Lectore, Exorcista, & Acolyto confertur, quæ res ab Episcopo tradantur in illius muneris significationem, manifestè liquet, quæ sit illorum Ordinum materias. Ostiario enim traduntur ab Episcopo clauis Ecclesiæ sub illis verbis: *Sic agite quasi reddituri Deo rationem pro his rebus, quæ his clauibus recluduntur, ac prouide sola illa clauium traditio est materia, vt colligitur ex Concilio Carthaginen. IV. cap. 9. Lectori traditur liber lectionum sub ea forma: Accipite, & estote verbi Dei relatores, habituri, si fideliter, & vtiliter compleueritis officium vestrum, partem cum his, qui verbum Dei bonè ministraverunt ab initio. Colligitur ex dicto Concilio Carthaginen. c. 8. Exorcista traditur liber, in quo Exorcismi continentur, sub hac forma: Accipite, & commendate memoria, & habete potestatem imponendi manus super energumenas, sive baptizatos, sive catechumenas. Et tradit idem Concilium Carthagin. c. 7. Acolyto autem duplex materia traditur sub duplici forma verborum, scilicet, ceroferarium cum ceruo ex-*

trincto, sub illa forma: *Accipite ceroferarium cum ceruo, vt sciatis vos ad accendendam Ecclesiæ luminaria mancipatos in nomine Domini.* Deinde traditur vteolus vacuus aquæ, & vini, sub illa forma: *Accipite vteolum ad suggerendam vinum, & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi in nomine Domini.* Hinc Doctores diuisi sunt. Alij affirmant in traditione vteoluli materiam huius ordinationis sitam esse: quia per hanc traditionem munus Acolyti nobilitus, & excellentius significatur. Aliis placet, traditionem solum ceroferarij esse materiam, idèque Acolytum à ceroferario dici. Sed verius existimo cum Vasque & aliis ab ipso relatis *disp. 237. c. 3. n. 36.* in vtriusque traditione sitam esse huius ordinationis materiam: quia, cum vtrumque munus ceroferario competat, & duplici traditione, sub duplici forma, indicetur, duplex illa traditio, materia ordinationis esse debet.

20. Tandem est dubium, an necessarium sit ordinando, tum vt valide, tum vt licite ordinem recipiat, materiam suam ordinationis tangere: Quia in re, aliqua pro certo habenda sunt. Primum enim, pro certo haberi debet, graue esse peccatum, si tactus alicuius materij omittatur: quia est contra praxim Ecclesiæ, & illius præceptum, & periculum adeit inualidæ ordinationis. Aliqui existimant, te peccato excusari, si mediare materiam tetigeris, tamen si non immediatè: vt, g. cum ordinariis in sacerdotem, si calicem continentem patenam tangas, esto patenam non tetigeris. Indicat Valquez *disp. 246. cap. 2. num. 19.* Sed omnino dicendum est, graue esse peccatum, illius contactus liberam omissionem: quia satis est probabile, immediatum contactum necessarium esse necessitate Sacramenti. At exponere re periculo inualidæ Ordinationis maxime sacerdotalis, est grauissimum damnum: ergo à peccato excusari non potes. Præterea, in Pontificali hic contactus immediatus præscribitur, quod Episcopus diligenter procurat obleruari. Signum igitur est, illius esse obligationem. Et ita docet Ægidius de Coninch. *disp. 20. dub. 7. concl. 6.*

Secundò, debet pro certo haberi, opus non esse tangere Hostiam immediatè. Tum, quia in Rituali Romano tactus Hostiæ immediatus non præscribitur. Tum, quia vinum in calice contentum immediatè non attingitur, cum tamen illius contactus quoque, ac Hostiæ contactus deberet esse necessarius. Atque ita notatur Valquez, & Coninch, *loc. alleg. Bonac. disp. 8. de Sacram. quest. vn. p. 3. num. 11. Valent. disp. 9. q. 1. pun. 5. circa finem.*

Tertiò, certum esse debet, non requiri materij contactum eo puncto, quo verba ab Episcopo profertur. Satis enim est, quod moraliter coniungantur. Sic *Sa verbo, Ordo, n. 5. Bonac. aliis relatis dicto pun. 3. n. 22. Henriq. lib. 10. c. 10. n. 1. Layman. tract. 9. cap. 5. n. 3.*

Quartò, ferè certum existimo, non esse opus contactum materij immediatum ad Sacramenti valorem, sed mediatum sufficere, vt euenit, si calicem continentem patenam tangas; vel, si tangas calicem medio aliquo panno interposito: quia moraliter, & in communi hominum æstimatione tangere dicitur. Sic tradunt Valquez, Coninch, & Bonacina *loc. allegatis.*

22. Quare controversia solum est, an contactus, saltem in genere ad sacramenti valorem requiratur? Negant Albert. Magn. *in 4. disp. 24. art. 38. ad 2. At milla verb. Ordo, n. 24. Victoria de Sacram. Ordinis, n. 20. Henriq. lib. 1. cap. 9. n. 11. Valq. disp. 246. n. 19. & 20. Cæc. in sum. verb. Ordinationum, & Ordinator. peccata. Layman. lib. 5. sum. tract. 9. cap. 5. n. 4. Maueret quia hic contactus, vel necessarius est, vt ordinandus potestatem sibi traditam acceptare significet, vel, vt potestas per ordinationem tradita conferatur. At ad neutrum est necessarius contactus. Et quidem non esse necessarium, vt ordinandus acceptare potestatem significet, inde probatur: quia hæc acceptatio necessaria non est: siquidem infans ante vñm rationis ordinari potest, qui tamen nullam ordinationis acceptationem habet, sed solum illius passiuam receptionem. Præterquam quod solo contactu materij non satis significatur illius acceptatio: sed oportebat digitis materiam stringere: alius non dicemur calicem capere, aut accipere. Quod verò contactus necessarius non sit, vt potestas per ordinationem tradita conferatur, probari potest, quia commune est, tam in iure civili, quam canonico, iurisdictionem, potestatem, & dominium concedi absque rei traditæ contactu ex eo tantum, quod præsentis concedaturum exemplo matrimonij, in quo mutua potestas coniugibus traditur absque villo contactu. Ergo idem potest in præsentibus.*

22. Cæterum, verius existimo, contactum materij necessarium esse, vt traditio constitutur, & potestas per Ordinationem concedatur, vt ex communi sententia docuerunt D. Thom. *in 4. disp. 24. quest. 1. art. 11. qq. 5. ad 3. & in addit. ad 3. p. 34. art. 5. ad 3. Valent. disp. 9. q. 1. p. 5. circa fin. Sa verb. ordo, n. 1. in edit. reform. secus in priori Coninch. disp. 20. dub. 7. concl. 5. Bonac. disp. 8. de Sacram. vn. p. 3. n. 11. & alij apud ipsos. Maueret: quia negari non potest, potuisse Christum Dominum sic traditione pro materia ordinationis constitutur, vt non consecratur perfecta, neque in suo esse constituta, quousque ordinandus*

symbolum

symbolum traditum tangat. Quod autem sic instituerit, pertinet ad praxim Ecclesie, & ordinatum, & ordinandum sollicitudo, de predicto contactu præstant. Idque indicant illa verba ab Episcopo prolata: *Accipe potestatem*. traditum symbolo illius: traditio enim symboli indicat symbolum ab ordinando physice accipi debere, sicuti realiter accipitur potestas illo symbolo communicata. Neque obest, quod paruulus non voluntarie accipiat: sufficit, quod acceptioni non repugnet, ad quam materialem acceptionem contractus sufficiens censetur, etsi digitis non stringatur.

PUNCTUM V.

Quis sit effectus Sacramenti Ordinis; & quam ab aliis Sacramentis, & inter se dependentiam habeat.

1. Gratia est effectus huius sacramenti.
2. Præter gratiam imprimi characterem.
3. Negat Vasquez, per ordinationem Episcopi novum characterem imprimi.
4. Verius est oppositum.
5. Necessario Baptismus Ordinem præcedere debet.
6. Requiritur necessitate præcepti ordinandum esse confirmatum, sed an sub gravi culpa? Communiter Doctores negant.
7. Dicitur esse, vel nullam esse culpam, vel debere esse mortalem.
8. Prima tonsura ordinem præcedere debet.
9. Inferiores ordines prius suscipi debent, quam superiores.

Non est dubium effectum Sacramenti Ordinis, sicut & reliquorum sacramentorum, esse gratiam habituram cum ordine ad auxilia necessaria ad ritum, & competenter exercendum cuiuscunque ordinis munus, & officium, uti definitum est à Trident. sess. 23. c. 3. ex illo Pauli: *Noli negligere gratiam, qua tibi data est*, &c. Qui negat minoribus Ordinibus Sacramenti rationem, consequenter negat gratiam ex opere operato per illorum susceptionem communicari. Nos vero, qui communione sententiam sequentes asseruimus, omnes ordines, tam maiores, quam minores Sacramentum esse à Christo institutum, consequenter asserimus, gratiam illis omnibus communicari.

1. Præter supradictum effectum, habet sacramentum ordinis alium proprium, scilicet, characterem, qui est quedam qualitas supernaturalis animæ inherens indelebilis, quæ quasi quoddam signaculo, ordinatus à non ordinatis distinguitur, & ad munia, & officia ordinis suscipi exercenda destinatur. Omnia enim sacramenta, quæ reiterationem excludunt, in illius signum hunc effectum habent, ut latius diximus *tr. de Sacram. in genere, pu. 11.* Cum ergo tam ordines minores, quam maiores reiterationem excludant, & illis ordinati ad munia diversæ destinantur, singulis ordinibus suus character imprimatur, uti dixit Val. *disp. 9. q. 2. p. vn.* Coninch. *disp. 20. dub. 8.* Bonac. *disp. 8. q. vn. p. 6. n. 3.*

2. Solutum est dubium, an per consecrationem Episcopi novus character imprimatur? Negat Valq. *disp. 239. c. 6. n. 54.* Imò neque præcedentem sacerdotalem characterem physice augeri, sed solum diuinam ordinationem ad novum effectum, & officium destinari. Etenim, cum ordinatio Episcopi non sit absolute distincta à sacerdotali ordine, sed illius tantum perfectio, novum characterem non postulat, sed præcedit sufficit novam denominationem, & relationem accipiens ex destinatione ad novum effectum, sicuti videtur necessario dicendum in ordine sacerdotali, cuius character unus, & indivisibilis esse videtur, tamen si potestates in eo ordine communicatæ distinctæ sint.

3. Ceterum verius existimo, diversum characterem imprimi in ordinatione Episcopi ab eo, qui impressus fuit in sacerdotali ordine, & diversum characterem imprimi sacerdoti, cum ei potestas absoluendi à peccatis conceditur, ab eo, quem accipere, cum potestas consecrandi Eucharistiam concessa fuit, vel saltem characterem præcedentem nouo reali modo augeri. Sic docet Bellarm. *l. de ordine, c. 5. in fine* Coninch. *disp. 20. dub. 8. n. 74.* Laym. *lib. 5. sum. tract. 9. c. 4. vers. Licet.* Ratio est: quia character, licet non potestates physice effectiva, est tamen signum morale potestatis in ordinatione acceptæ. Ad diversæ potestatis in consecratione Episcopi conceditur ab ea, quæ conceditur simplici sacerdoti. Ergo nouo characterem significari debet. Idemque argumentum fieri potest in sacerdotio: traditur enim diversæ potestatis sacerdoti, cum ei Episcopus manus imponit sub illis verbis: *Accipe Spiritum sanctum. Quorum remissionis peccata, remittitur.* &c. à potestate tradita, cum portecto calice, & patena, dictum fuit: *Accipe potestatem offerendi sacrificiū.* Ergo hæc nova potestas nouo characterem significari debet. Idemque in qualibet ordinatione distinctus character imprimatur: quia per singulas ordinationes diversæ potestates communicantur. Alias, quæ ratione in Episcopo, & sacerdote ad novam potestatem significandam destinari præcedens character dicitur, eadem dici potest in singulis Ordinibus fieri, ac

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars. I. v.

proinde opus non esset singulis ordinibus suum proprium characterem imprimi. Neque obstat, alios ordines ita inter se distingui, ut unus alium essentialiter non supponat: contra vero Episcopatus essentialiter sacerdotium supponat, & potestas absoluendi in sacerdote, potestatem supponat consecrandi. Nam esto, id verum sit solum inde probatur, characterem communicandum in Episcopatu, non debere omnino distingui à characterem, qui in sacerdotio communicatus est, sed ex diuina ordinatione illum essentialiter præsupponere, sicuti præsupponitur ordinationi, & potestas. At, sicut ordinatione Episcopatus, & potestas ibidem communicata est partialiter distincta ab ordinatione, & potestate sacerdoti: sic character debet esse.

4. Quoad dependentiam, quam habet ordinatione ab aliis sacramentis, & inter se, dicendum est primò, necessarium esse, ut Baptismus præcedat, aliàs nulla erit ordinatione. Quod ad id verum est: ut esto per ignorantiam omisissus Baptismus sit ordinatione effectum habere non possit: quia Baptismus reipsa susceptus est omnium Sacramentorum ianua, & ex diuina institutione dispositio necessaria: colligiturque ex cap. *Si quis Presbyter. cap. Veniens. de Cleric. non baptizat.* & probat Barbosa *al. leg. 2. de potest. Episc. n. 9.*

5. Secundò, requiritur, non necessitate sacramenti, sed præcepti, ordinandum esse confirmatum. Inquit enim Trident. sess. 23. cap. 4. *Prima tonsura non iniungitur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint.* Sed, an hoc præceptum obliget sub culpa gravi, non conveniunt Doctores. Negat Sotus in 4. *distinct. 7. art. 6. 8.* & *distinct. 24. qu. 1. art. 4.* Nauarr. *cap. 22. n. 9.* Viuald. in *Candel. de Confirm. n. 41.* Victor. *de Sacram. Ord. n. 232.* Suar. *r. 3. in 3. p. disp. 38. sect. 11.* Coninch. *de Sacram. 1. n. 72.* art. 8. n. 90. & *disp. 20. de Ord. dub. 10. n. 102.* Reginald. in *praxi, lib. 28. n. 24.* Villalob. *tract. 11. de Ordine difficult. 7. n. 2.* Barbosa pluribus relatis *de potest. Episc. alleg. 2. n. 14.* Quia verba Concilij obligationem grauem non indicant, & ex natura rei nulla inter hæc sacramenta est dependentia: asserunt tamen supradicti Doctores, culpam esse venialem.

6. Ceterum, ego crederem, vel nullam esse culpam, vel debere esse mortalem. Si enim verba Concilij præceptiva sunt, ut videtur dicendum, non est dubium, materiam grauem esse, sicuti est, ut Ordines ante primam tonsuram non recipiantur: & ita sentit Bonacina *disputat. 8. de Sacrament. quas. unica. part. 5. numer. 9.* Si autem præceptiva non sunt, sed directiva, nullum erit per se peccatum, cum nullam inducant obligationem.

7. Tertio, ad quemlibet Ordinem suscipiendum requiritur, primam tonsuram præcedere, ut docuit Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 2. *ibi: ut qui iam prima tonsura initiati essent, per minores ad maiores ascenderent.* Nam licet prima tonsura Ordo non sit: est tamen ex Ecclesie præcepto ad omnes Ordines debita dispositio. Vnde, si omnia prima tonsura aliquem Ordinem suscipere tamen valide suscipias, ut est certum, grauius peccas, ut communis Doctorum sententia testatur ob Concilij præceptum, & Ecclesie praxim, Bonacina *disputat. 8. quas. unica. p. 5. num. 11.* Villalob. *tractat. 11. diff. 3. num. 7.*

8. Quarto, ordines inter se ita sunt distributi, ut per minores ad maiores fiat ascensus, sicuti dixit Trident. sess. 23. cap. 2. Quare prius debet suscipi inferiores, ut per ipsos quasi gradus ad superiores ordinatus ascendat. Quod si huiusmodi dispositio inueniatur, peccatum graue esse nemini est dubium: ordo tamen susceptus validus persistit, sicuti colligitur ex *oto tit. de Clerico per saltum promotio.* Erit autem sic ordinatus suspensus ab exercitio ordinis suscepti, c. *Sicut olim. 46. dist. c. Sollicitudo. de Cleric. per saltum prom. quousque Episcopus dispenset, ut ordinem prætermisissum suscipiat, tum ut ordinem susceptum exerceat, tum ut ad maiorem ascendat, opus esse videtur, ne in suscepto ordine ex malitia ministraverit: quia eo ipso videtur esse irregularis, & in irregularitate publica Episcopus non dispensat: & colligitur ex Trident. sess. 23. c. 14. de reformat. *Cum promotus* (inquit) *per saltum, si non ministraverit, Episcopus ex legitima causa possit dispensare, tacite indicans non posse dispensare, si ministraverit, subintelligitur, ex malitia, ut bene aduertit Villalob. tr. 11. de Ord. diff. 7. in fine.**

PUNCTUM VI.

De subiecto Ordinum, seu de ordinandis.

1. Subiectum Ordinationis est vir, non femina.
2. Mulier incapax est accipiendi primam tonsuram.
3. Hermaphroditus capax est ordinis, si sexus virilis prævalent, sed, si femineus.
4. Quæ obiciant heretici.
5. Facile solvantur.

1. Subiectum Ordinationis esse virum, & non feminam, tanquam certum, de fide tradit Th. in 4. *dist. 25. q. 2.*

Z. 2. art. 5.